

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒/๒๕๕๕

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง

ในการประชุมใหญ่สามัญของพรรคความหวังใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้พรรคความหวังใหม่รวมกับพรรคไทยรักไทยโดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก แล้วหัวหน้าพรรคความหวังใหม่กับหัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองตามมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองทั้งสอง ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ เนื่องจากไปรวมกับพรรคไทยรักไทยต่อไป

การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและพิจารณาวินิจฉัยต่อไป และส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคความหวังใหม่และพรรคไทยรักไทย เพื่อยื่นคำชี้แจงตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑

หัวหน้าพรรคไทยรักไทย มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ยื่นคำชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า หัวหน้าพรรคไทยรักไทยและหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคความหวังใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ และมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคไทยรักไทย เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามนัยมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว พรรคไทยรักไทยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคความหวังใหม่ เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทยโดยมีพรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง

หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ยื่นคำชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปได้ว่า พรรคความหวังใหม่ ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาการรวมพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๕ เรื่องการรวมพรรคการเมือง มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๓ และที่ประชุมมีมติโดยเสียงข้างมากเห็นควรให้พรรคความหวังใหม่รวมเข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง ส่วนพรรคไทยรักไทยได้จัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ และที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้ากับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หัวหน้าพรรคไทยรักไทยกับหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ได้ร่วมกันมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองถึงการรวมพรรคการเมืองทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองตามมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองทั้งสอง ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง พรรคความหวังใหม่ไม่มีข้อโต้แย้งแต่ประการใดและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดให้มีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจง พร้อมเอกสารประกอบของหัวหน้าพรรคไทยรักไทย และหัวหน้าพรรคความหวังใหม่แล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมเข้ากับพรรคไทยรักไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ .... (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” และมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้วให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้ว ตามที่พรรคความหวังใหม่รวมเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก พรรคความหวังใหม่ได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ และพรรคไทยรักไทยได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ แล้ว ที่ประชุมใหญ่ของพรรคความหวังใหม่โดยเสียงข้างมาก มีมติให้พรรคความหวังใหม่รวมกับพรรคไทยรักไทย โดยให้พรรคไทยรักไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และที่ประชุมใหญ่ของพรรคไทยรักไทยมีมติเป็นเอกฉันท์ให้รวมพรรคความหวังใหม่เข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคไทยรักไทยที่เป็นหลัก ต่อมาหัวหน้าพรรคความหวังใหม่และหัวหน้าพรรคไทยรักไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เห็นว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ กรณีจึงมีเหตุที่จะยุบพรรคความหวังใหม่ได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓)

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อรวมเข้ากับ
พรรคไทยรักไทยต่อไป

นายพัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ